

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра конституційного, адміністративного та фінансового права

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БАНКІВСЬКОЇ БЕЗПЕКИ

Силабус навчальної дисципліни

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D8 Право
Освітня програма	Магістр права https://surl.li/cfhosd
Статус дисципліни	Вибіркова
Форма навчання	Денна
Рік підготовки, семестр	1 курс, 1 семестр
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС / 90 годин, у тому числі: лекційних занять – 18 годин, семінарських занять – 18 годин, самостійної роботи – 54 години
Форма семестрового контролю	Залік
Мова викладання	Українська
	Лекції, консультації: Бригінець Олександр Олексійович (https://univer.km.ua/profile/bryhinets-oleksandr-oleksiyovych), професор кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, доктор юридичних наук, професор Семінарські заняття, консультації: Бригінець Олександр Олексійович (https://univer.km.ua/profile/bryhinets-oleksandr-oleksiyovych), професор кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, доктор юридичних наук, професор Електронна адреса: BriginetsO@meta.ua o_bryhinets@univer.km.ua Профілі в наукових базах даних:
Інформація про викладачів	

	ORCID: https://orcid.org/0000-0003-4058-7566 Google Академія: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=2D74sbYA AAAJ
Розміщення курсу	Гугл класрум
Консультації	Офлайн консультації: за попередньою домовленістю по мобільному телефону +38 (066)-220-51-34 у робочі дні з 9.00 до 17.00 Онлайн консультації: за попередньою домовленістю по мобільному телефону +38 (066)-220-51-34 у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до заліку: напередодні заліку згідно із затвердженим розкладом.

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Спеціальні компетентності СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію; СК 13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.
Програмні результати навчання	РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи; РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання; РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності; РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів; РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.
Зміст навчальної дисципліни	1. Безпека банківської системи як складова фінансової безпеки 2. Національний банк України як центральний банк та особливий орган державного управління; його правовий статус і компетенція 3. Правові основи банківського регулювання та банківського нагляду 4. Правове регулювання депозитних та кредитних операцій банків 5. Правові засади відкриття та ведення банківських рахунків 6. Правові основи валютного регулювання та валютного контролю
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	Основні нормативно-правові акти та джерела 1. Конституція України від 28 червня 1996 року. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 1996. № 30. Ст. 141. 2. Бюджетний кодекс України. <i>Відомості Верховної Ради</i>

України. 2010 р. № 50, № 50-51. Ст. 572.

3. Податковий кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2011 р., № 13, № 13-14, № 15-16, № 17. Ст. 112.

4. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18–22. Ст. 144.

5. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40–44. Ст. 356.

6. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III. *Відомості Верховної Ради України*. № 5–6. Ст. 30.

7. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 року № 679-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 29. Ст. 238.

8. Андрущенко Г.С., Коваленко А.А., Савченко Л.А. Фінансовоконтрольне право: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 348 с. URL: https://jurkniga.ua/contents/finansovo-kontrolne-pravo-navchalniy-posibnik.pdf?srsId=AfmBOoqDTLn7NGBYCavF2SS2yhdc3Vm8VUmOc_XarntOG6zACcPSi_c.

9. Банківське право: навчальний посібник / за ред. д-ра юрид. наук, проф. Б. В. Дерев'янка; МВС України, Донецький юридичний інститут. Кривий Ріг : ДЮІ, 2020. 172 с. URL: http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/8995/1/2020__%D0%91%D0%B0%D0%BD%D0%BA.%20%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE.pdf.

10. Бригінець О.О., Гарбінська-Руденко А.В., Субіна Т.В. Банківське право. Навч. посібник. За заг. ред. Т.О. Мацелик. Ірпінь: УДФСУ, 2020. 222 с.

11. Бригінець О.О. Актуальні проблеми підвищення рівня банківської безпеки України. Часопис Київського університету права. 2023. № 2. С. 73-76.

12. Бригінець О.О., Василюк Д.В. Фінансово-правовий статус європейського центрального банку в інституційній структурі європейської банківської системи. Економіка. Фінанси. Право. 2024. № 2. С. 102-106.

13. Бригінець О.О., Василюк Д.В. Інструментарій фінансово-правового регулювання діяльності кредитних організацій Європейських держав. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки». 2024. № 2. С. 11-16.

14. Бригінець О.О., Василюк Д.В. Пруденційне регулювання банківської діяльності в Європейському Союзі. Адміністративне право і процес. 2024. № 1 (44). С. 28-39.

15. Бригінець О.О., Василюк Д.В. Порівняльно-правовий статус «універсального» та «інвестиційного» банку в Україні та в державах-членах Європейського Союзу. Наукові перспективи. 2024. № 10 (52). С. 837-851.

16. Зюнькін А.Г. Фінансове право: Опорний конспект лекцій. К.: МАУП, 2008. 160 с. URL: https://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/library/pidruchniki/pravoznavstvo/finansove_pravo-2.html.

17. Ковалів М. В. Фінансове право України: навчальний посібник. Львів: СПОЛОМ, 2022. 394 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/4479>.

	18. Музика-Стефанчук О.А., Якимчук Н.Я. Сучасне фінансове право. Право публічних фінансів: підручник. Київ: АртЕк, 2024. 656 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4fmb_pravo/Pidruchnyk_FP_2024-szhatyy.pdf. 19. Сторожук І.П. Банківське право. Загальна частина: навчальний посібник. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2017. 243 с. 20. нсове право : підручник за ред. Т. Є. Кагановської та М. П. Кучерявенка ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2022. 432 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI-2010/FinPravo_2010.pdf. 21. Фінансове право: підручник. [кол. авт.: Є. О. Алісов та ін.]. ; за ред. д-ра юрид. наук, проф. О. О. Дмитрик ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Одеса : Юридика, 2022. 464 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/277-finansove-pravo.html. 22. Фінансове право України: навч. посібник (у схемах, таблицях та коментарях). Львів: ЛьвДУВС, 2016. 308 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Hurkovska_Kateryna/Finansove_pravo_Ukrainy.pdf. 23. Фінансове право : підручник за ред. О. О. Дмитрик. Одеса : Видавництво «Юридика», 2022. 466 с. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/19568/1/Dmytryk_FP_2022.pdf. 24. Фінансовий контроль : навч.-метод. посіб. для здобув. Вищої освіти ден. форми навч. 2-ге вид., доопр. і доп. [Електронне видання] / Т. Латковська, М. Сідор, Т. Голядова. Одеса : Фенікс, 2023. 136 с. URL: https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/96e1d9d2-ac07-4151-9d80-504e1dfb0d8c/content. 25. Центральний банк і грошово-кредитна політика. Навч. посіб. / За ред. Косової Т.Д., Папаїки О.О. К.: Центр учбової літератури, 2011. 328 с
--	--

Навчальний контент

Тематичний план навчальної дисципліни	№ теми	Назва теми	Кількість годин					
			Денна форма навчання					
			Усього	у тому числі				
				Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС
	1.	Безпека банківської системи як складова фінансової безпеки	18	4	4	-	-	10
	2.	Національний банк України як центральний банк та особливий орган державного управління; його правовий статус і компетенція	18	4	4	-	-	10

	3. Правові основи банківського регулювання та банківського нагляду	18	4	4	-	-	10
	4. Правове регулювання депозитних та кредитних операцій банків	14	2	2	-	-	10
	5. Правові засади відкриття та ведення банківських рахунків	14	2	2	-	-	10
	6. Правові основи валютного регулювання та валютного контролю	8	2	2	-	-	4
	Усього годин	90	18	18	-	-	54
Методи навчання та форми поточного контролю	1) традиційний усний виклад змісту теми; 2) слайдова презентація; 3) дискусія. На семінарських та практичних заняттях застосовуються: 1) дискусійне обговорення проблемних питань; 2) вирішення ситуаційних завдань (кейсів); 3) складання та розгляд окремих процесуальних документів. Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни може проводитися у формах: 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції; 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях; 3) перевірка виконання поточних контрольних робіт у формі тестування; 4) захист підготовленого публічного виступу.						
Лекційні заняття	Лекційне заняття 1 Поняття і зміст банківської безпеки України. Сучасний стан розвитку банківської безпеки. Сутність фінансової безпеки банківської системи. Систематизація загроз фінансовій безпеці комерційних банків. Індикатори та критерії забезпечення безпеки банківської діяльності. Види джерел банківського права. Система банківського законодавства. Поняття та склад банківських правовідносин. Фінансова стратегія забезпечення банківської безпеки. Лекційне заняття 2 Структура банківської системи. Правовий статус Національного банку України як центрального банку України та особливого органу державного управління Його основне призначення, функції та операції. Керівні органи та структура. Статус працівників Національного банку України. Обмеження діяльності Національного банку України. Нормативно-правові акти Національного банку України. Мета і сфера банківського нагляду. Обмеження вимог Національного банку України. Взаємовідносини Національного банку України з Президентом України, Верховною Радою України та Кабінетом Міністрів України						

Лекційне заняття 3-4

Банки в Україні та їхній правовий статус.
Універсальні та спеціалізовані банки.
Види банків за спеціалізацією.
Організаційно-правові форми банків.
Порядок створення, державної реєстрації діяльності та реорганізації банків.
Органи управління та контролю банку.
Філії та представництва банку та їхній правовий статус.
Банківські об'єднання, їх види, порядок створення та державної реєстрації.
Зміст банківської діяльності та обмеження щодо неї.
Поняття та види фінансових установ.
Основоположні засади здійснення взаємовідносин банку з клієнтами.
Права клієнтів.
Поняття «банківська таємниця» форми збереження банківської таємниці та підстави її розкриття.
Зобов'язання банків із запобігання використанню банківської системи з метою легалізації грошей.
Мета банківського регулювання та банківського нагляду.
Правові засади здійснення НБУ банківського регулювання та банківського нагляду.
Обмеження вимог НБУ.

Лекційне заняття 5-6

Правові засади здійснення депозитних операцій для банківських депозитів.
Поняття та види депозиту (вкладу).
Депозити до запитання.
Депозити на визначений строк.
Порядок укладання договору за строковим депозитом.
Поняття «недоступність вкладів».
Порядок відшкодування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів вкладникам банків у разі їх ліквідації.
Види депозитних операцій як джерел формування ресурсної бази банків.
Зміст і види кредитних операцій банків як операцій банків із розміщення коштів.
Зміст і суб'єкти кредитних операцій.
Поняття «кредит», його форми та умови надання.
Основні принципи проведення кредитної політики.
Порядок укладання кредитних договорів між банком і суб'єктами господарської діяльності.
Види забезпечення кредитних зобов'язань.
Правова основа регулювання міжбанківських кредитів.
Поняття «інвестиційні операції банків» та обмеження щодо цих операцій.

Лекційне заняття 7-8

Порядок відкриття та ведення рахунків в установах банків
Правовий режим банківських рахунків різних видів.
Поняття зміст, порядок укладання договору банківського рахунка.
Операції за рахунком, що виконуються банком.
Проценти за користування коштами, що знаходяться на рахунку.
Підстави списання грошових коштів із рахунка.
Розірвання договору банківського рахунка.

	Поняття, сутність і форми розрахункових операцій банків. Платіжні системи в Україні. Форми розрахунків, які застосовуються у проведенні переказу грошей. Безготівкові операції та їх види. Готівкові операції. Юридична природа безготівкових і готівкових операцій як форм проведення банківських розрахунків. Платіжні документи, на підставі яких проводяться банківські розрахунки. Лекційне заняття 9 Функції банківської системи у сфері валютного регулювання та валютного контролю. Поняття та види операцій із валютними цінностями. Право власності на валютні цінності. Статус валюти України. Порядок використання надходжень в іноземній валюті. Ліцензії Національного банку України. Порядок організації торгівлі іноземною валютою. Зобов'язання щодо декларування валютних цінностей та іншого майна. Звітність про валютні операції. Порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті. Відповідальність за порушення валютного законодавства.
Семінарські заняття	Семінарське заняття 1. <u>Питання для усного опитування та дискусії</u> Поняття і зміст банківської безпеки України. Сучасний стан розвитку банківської безпеки. Сутність фінансової безпеки банківської системи. Систематизація загроз фінансовій безпеці комерційних банків. Індикатори та критерії забезпечення безпеки банківської діяльності. Види джерел банківського права. Система банківського законодавства. Поняття та склад банківських правовідносин. Фінансова стратегія забезпечення банківської безпеки. <u>Аудиторна письмова робота</u> Виконання студентами тестових завдань за темою заняття. Семінарське заняття 2. <u>Питання для усного опитування та дискусії</u> Структура банківської системи. Правовий статус Національного банку України як центрального банку України та особливого органу державного управління Його основне призначення, функції та операції. Керівні органи та структура. Статус працівників Національного банку України. Обмеження діяльності Національного банку України. Нормативно-правові акти Національного банку України. Мета і сфера банківського нагляду. Обмеження вимог Національного банку України. Взаємовідносини Національного банку України з Президентом України, Верховною Радою України та Кабінетом Міністрів України <u>Аудиторна письмова робота</u> Виконання студентами тестових завдань за темою заняття.

Семінарське заняття 3.

Питання для усного опитування та дискусії

Банки в Україні та їхній правовий статус.
Універсальні та спеціалізовані банки.
Види банків за спеціалізацією.
Організаційно-правові форми банків.
Порядок створення, державної реєстрації діяльності та реорганізації банків.
Органи управління та контролю банку.
Філії та представництва банку та їхній правовий статус.
Банківські об'єднання, їх види, порядок створення та державної реєстрації.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань за темою заняття.

Семінарське заняття 4.

Питання для усного опитування та дискусії

Зміст банківської діяльності та обмеження щодо неї.
Поняття та види фінансових установ.
Основоположні засади здійснення взаємовідносин банку з клієнтами.
Права клієнтів.
Поняття «банківська таємниця» форми збереження банківської таємниці та підстави її розкриття.
Зобов'язання банків із запобігання використанню банківської системи з метою легалізації грошей.
Мета банківського регулювання та банківського нагляду.
Правові засади здійснення НБУ банківського регулювання та банківського нагляду.
Обмеження вимог НБУ.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань за темою заняття.

Семінарське заняття 5.

Питання для усного опитування та дискусії

Правові засади здійснення депозитних операцій для банківських депозитів.
Поняття та види депозиту (вкладу).
Депозити до запитання.
Депозити на визначений строк.
Порядок укладання договору за строковим депозитом.
Поняття «недоступність вкладів».
Порядок відшкодування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів вкладникам банків у разі їх ліквідації.
Види депозитних операцій як джерел формування ресурсної бази банків.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань за темою заняття.

Семінарське заняття 6.

Питання для усного опитування та дискусії

Зміст і види кредитних операцій банків як операцій банків із розміщення коштів.
Зміст і суб'єкти кредитних операцій.
Поняття «кредит», його форми та умови надання.

	Основні принципи проведення кредитної політики. Порядок укладання кредитних договорів між банком і суб'єктами господарської діяльності. Види забезпечення кредитних зобов'язань. Правова основа регулювання міжбанківських кредитів. Поняття «інвестиційні операції банків» та обмеження щодо цих операцій. <u>Аудиторна письмова робота</u> Виконання студентами тестових завдань за темою заняття. Семінарське заняття 7. <u>Питання для усного опитування та дискусії</u> Порядок відкриття та ведення рахунків в установах банків Правовий режим банківських рахунків різних видів. Поняття зміст, порядок укладання договору банківського рахунка. Операції за рахунком, що виконуються банком. Проценти за користування коштами, що знаходяться на рахунку. Підстави списання грошових коштів із рахунка. Розірвання договору банківського рахунка. Поняття, сутність і форми розрахункових операцій банків. Платіжні системи в Україні. <u>Аудиторна письмова робота</u> Виконання студентами тестових завдань за темою заняття. Семінарське заняття 8. <u>Питання для усного опитування та дискусії</u> Форми розрахунків, які застосовуються у проведенні переказу грошей. Безготівкові операції та їх види. Готівкові операції. Юридична природа безготівкових і готівкових операцій як форм проведення банківських розрахунків. Платіжні документи, на підставі яких проводяться банківські розрахунки. <u>Аудиторна письмова робота</u> Виконання студентами тестових завдань за темою заняття. Семінарське заняття 9. <u>Питання для усного опитування та дискусії</u> Функції банківської системи у сфері валютного регулювання та валютного контролю. Поняття та види операцій із валютними цінностями. Право власності на валютні цінності. Статус валюти України. Порядок використання надходжень в іноземній валюті. Ліцензії Національного банку України. Порядок організації торгівлі іноземною валютою. Зобов'язання щодо декларування валютних цінностей та іншого майна. Звітність про валютні операції. Порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті. Відповідальність за порушення валютного законодавства. <u>Аудиторна письмова робота</u> Виконання студентами тестових завдань за темою заняття.
--	---

Самостійна робота студентів	Тема 1. Безпека банківської системи як складова фінансової безпеки Самостійну роботу з цієї теми слід будувати з урахуванням логічної структури її змісту за таким планом: Поняття і зміст банківської безпеки України. Сучасний стан розвитку банківської безпеки. Сутність фінансової безпеки банківської системи. Систематизація загроз фінансовій безпеці комерційних банків. Індикатори та критерії забезпечення безпеки банківської діяльності. Види джерел банківського права. Система банківського законодавства. Поняття та склад банківських правовідносин. Фінансова стратегія забезпечення банківської безпеки. Питання для самоконтролю 1. Характеристика банківської безпеки України. 2. Особливості розвитку банківської безпеки. 3. Роль фінансової безпеки банківської системи. 4. Історична ретроспектива загроз фінансовій безпеці комерційних банків. 5. Особливості банківського законодавства. 6. Поняття та склад банківських правовідносин. 7. Перспективи правового забезпечення банківської безпеки. 8. Структура банківської системи та її значення. Тема 2. Національний банк України як центральний банк та особливий орган державного управління; його правовий статус і компетенція Самостійну роботу з цієї теми слід будувати з урахуванням логічної структури її змісту за таким планом: Структура банківської системи. Правовий статус Національного банку України як центрального банку України та особливого органу державного управління. Його основне призначення, функції та операції. Керівні органи та структура. Статус працівників Національного банку України. Обмеження діяльності Національного банку України. Нормативно-правові акти Національного банку України. Мета і сфера банківського нагляду. Обмеження вимог Національного банку України. Взаємовідносини Національного банку України з Президентом України, Верховною Радою України та Кабінетом Міністрів України Питання для самоконтролю 1. Застосування заходів впливу Національним банком України до банків за порушення ними банківського законодавства. 2. Незалежність центрального банку держави як умова стабільності національної грошової одиниці. 3. Принципи організації діяльності НБУ? Тема 3: Правові основи банківського регулювання та банківського нагляду Самостійну роботу з цієї теми слід будувати з урахуванням логічної структури її змісту за таким планом:

	Банки в Україні та їхній правовий статус. Універсальні та спеціалізовані банки. Види банків за спеціалізацією. Організаційно-правові форми банків. Порядок створення, державної реєстрації діяльності та реорганізації банків. Органи управління та контролю банку. Філії та представництва банку та їхній правовий статус. Банківські об'єднання, їх види, порядок створення та державної реєстрації. Зміст банківської діяльності та обмеження щодо неї. Поняття та види фінансових установ. Основоположні засади здійснення взаємовідносин банку з клієнтами. Права клієнтів. Поняття «банківська таємниця» форми збереження банківської таємниці та підстави її розкриття. Зобов'язання банків із запобігання використанню банківської системи з метою легалізації грошей. Мета банківського регулювання та банківського нагляду. Правові засади здійснення НБУ банківського регулювання та банківського нагляду. Обмеження вимог НБУ. Питання для самоконтролю 1. Класифікація банківських установ? 2. Сутність банківської діяльності як підприємницької діяльності? Роль банківських установ у розвитку економіки країни? 3. Порядок реєстрації банку? Документи, необхідні для реєстрації банку? 4. Припинення діяльності банків? 5. Органи управління та структура банку? 6. Класифікація банківських операцій? 7. Правовий статус філій, відділень, представництв комерційного банку? 8. Припинення діяльності банків. 9. Органи управління та структура банку. Тема 4: Правове регулювання депозитних та кредитних операцій банків Самостійну роботу з цієї теми слід будувати з урахуванням логічної структури її змісту за таким планом: Правові засади здійснення депозитних операцій для банківських депозитів. Поняття та види депозиту (вкладу). Депозити до запитання. Депозити на визначений строк. Порядок укладання договору за строковим депозитом. Поняття «недоступність вкладів». Порядок відшкодування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів вкладникам банків у разі їх ліквідації. Види депозитних операцій як джерел формування ресурсної бази банків. Зміст і види кредитних операцій банків як операцій банків із розміщення коштів.
--	--

	Зміст і суб'єкти кредитних операцій. Поняття «кредит», його форми та умови надання. Основні принципи проведення кредитної політики. Порядок укладання кредитних договорів між банком і суб'єктами господарської діяльності. Види забезпечення кредитних зобов'язань. Правова основа регулювання міжбанківських кредитів. Поняття «інвестиційні операції банків» та обмеження щодо цих операцій. Питання для самоконтролю 1. Поняття депозитних операцій за законодавством України. 2. Види депозитних операцій. 3. Порядок здійснення банками депозитних операцій. 4. Фонд гарантування вкладів. 5. Суть поняття кредит? 6. Характеристика форм та видів кредиту? 7. Характеристика стадій кредитного процесу? 8. Суть поняття кредитний портфель? 9. Структура типової форми кредитного договору? Тема 5. Правові засади відкриття та ведення банківських рахунків Самостійну роботу з цієї теми слід будувати з урахуванням логічної структури її змісту за таким планом: Порядок відкриття та ведення рахунків в установах банків Правовий режим банківських рахунків різних видів. Поняття зміст, порядок укладання договору банківського рахунка. Операції за рахунком, що виконуються банком. Проценти за користування коштами, що знаходяться на рахунку. Підстави списання грошових коштів із рахунка. Розірвання договору банківського рахунка. Поняття, сутність і форми розрахункових операцій банків. Платіжні системи в Україні. Форми розрахунків, які застосовуються у проведенні переказу грошей. Безготівкові операції та їх види. Готівкові операції. Юридична природа безготівкових і готівкових операцій як форм проведення банківських розрахунків. Платіжні документи, на підставі яких проводяться банківські розрахунки. Питання для самоконтролю 1. Характеристика розрахункових правовідносин. 2. Поняття банківського рахунку . 3. Порядок відкриття і закриття рахунку в установах банку. 4. Правова природа договору банківського рахунку і банківського вкладу. 5. Правові засади здійснення безготівкових розрахунків. 6. Правові засади здійснення безготівкових розрахунків. 7. Форми безготівкових розрахунків. 8. Суть платіжної вимоги доручення.
--	---

	Тема 6. Правові основи валютного регулювання та валютного контролю Самостійну роботу з цієї теми слід будувати з урахуванням логічної структури її змісту за таким планом: Функції банківської системи у сфері валютного регулювання та валютного контролю. Поняття та види операцій із валютними цінностями. Право власності на валютні цінності. Статус валюти України. Порядок використання надходжень в іноземній валюті. Ліцензії Національного банку України. Порядок організації торгівлі іноземною валютою. Зобов'язання щодо декларування валютних цінностей та іншого майна. Звітність про валютні операції. Порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті. Відповідальність за порушення валютного законодавства. Питання для самоконтролю 1. Суть поняття «валютне регулювання» і «валюта». 2. Характеристика валютних цінностей. 3. Характеристика операцій, що належать до валютних. 4. Органи, що здійснюють валютне регулювання на території України. 5. Функції НБУ у сфері валютного регулювання.
--	--

Політика та контроль

Політика щодо дедлайнів та здобуття балів за пропущені заняття	Перескладання лекцій та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова (https://cutt.ly/FtC24tq0). Перескладання лекції: виконання презентації по питаннях теми пропущеної лекції. Перескладання семінарського заняття: усне опитування по питаннях пропущеного семінару та проходження тестування.
Підсумковий контроль	Питання для підготовки до підсумкового контролю 1. Поняття і зміст банківської безпеки України. 2. Сучасний стан розвитку банківської безпеки. 3. Сутність фінансової безпеки банківської системи. 4. Систематизація загроз фінансовій безпеці комерційних банків. Індикатори та критерії забезпечення безпеки банківської діяльності. Види джерел банківського права. 5. Система банківського законодавства. 6. Поняття та склад банківських правовідносин. 7. Фінансова стратегія забезпечення банківської безпеки. 8. Структура банківської системи. 9. Правовий статус Національного банку України як центрального банку України та особливого органу державного управління Його основне призначення, функції та операції. 10. Керівні органи та структура. 11. Статус працівників Національного банку України. 12. Обмеження діяльності Національного банку України. 13. Нормативно-правові акти Національного банку України.

14. Мета і сфера банківського нагляду.

15. Обмеження вимог Національного банку України.

16. Взаємовідносини Національного банку України з Президентом України, Верховною Радою України та Кабінетом Міністрів України

17. Банки в Україні та їхній правовий статус.

18. Універсальні та спеціалізовані банки.

19. Види банків за спеціалізацією.

20. Організаційно-правові форми банків.

21. Порядок створення, державної реєстрації діяльності та реорганізації банків.

22. Органи управління та контролю банку.

23. Філії та представництва банку та їхній правовий статус.

24. Банківські об'єднання, їх види, порядок створення та державної реєстрації.

25. Зміст банківської діяльності та обмеження щодо неї.

26. Поняття та види фінансових установ.

27. Основоположні засади здійснення взаємовідносин банку з клієнтами.

Права клієнтів.

28. Поняття «банківська таємниця» форми збереження банківської таємниці та підстави її розкриття.

29. Зобов'язання банків із запобігання використанню банківської системи з метою легалізації грошей.

30. Мета банківського регулювання та банківського нагляду.

31. Правові засади здійснення НБУ банківського регулювання та банківського нагляду.

32. Обмеження вимог НБУ.

33. Правові засади здійснення депозитних операцій для банківських депозитів.

34. Поняття та види депозиту (вкладу).

35. Депозити до запитання.

36. Депозити на визначений строк.

37. Порядок укладання договору за строковим депозитом.

38. Поняття «недоступність вкладів».

39. Порядок відшкодування Фондом гарантування вкладів фізичних осіб коштів вкладникам банків у разі їх ліквідації.

40. Види депозитних операцій як джерел формування ресурсної бази банків.

41. Зміст і види кредитних операцій банків як операцій банків із розміщення коштів.

42. Зміст і суб'єкти кредитних операцій.

43. Поняття «кредит», його форми та умови надання.

44. Основні принципи проведення кредитної політики.

45. Порядок укладання кредитних договорів між банком і суб'єктами господарської діяльності.

46. Види забезпечення кредитних зобов'язань.

47. Правова основа регулювання міжбанківських кредитів.

48. Поняття «інвестиційні операції банків» та обмеження щодо цих операцій.

49. Порядок відкриття та ведення рахунків в установах банків

50. Правовий режим банківських рахунків різних видів.

51. Поняття зміст, порядок укладання договору банківського рахунка. Операції за рахунком, що виконуються банком.

52. Проценти за користування коштами, що знаходяться на рахунку. Підстави списання грошових коштів із рахунка.

	53. Розірвання договору банківського рахунка. 54. Поняття, сутність і форми розрахункових операцій банків. 55. Платіжні системи в Україні. 56. Форми розрахунків, які застосовуються у проведенні переказу грошей. Безготівкові операції та їх види. 57. Готівкові операції. 58. Юридична природа безготівкових і готівкових операцій як форм проведення банківських розрахунків. 59. Платіжні документи, на підставі яких проводяться банківські розрахунки. 60. Функції банківської системи у сфері валютного регулювання та валютного контролю. 61. Поняття та види операцій із валютними цінностями. 62. Право власності на валютні цінності. 63. Статус валюти України. 64. Порядок використання надходжень в іноземній валюті. 65. Ліцензії Національного банку України. 66. Порядок організації торгівлі іноземною валютою. 67. Зобов'язання щодо декларування валютних цінностей та іншого майна. 68. Звітність про валютні операції. 69. Порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті. 70. Відповідальність за порушення валютного законодавства.
Критерії оцінювання	Оцінювання здійснюється відповідно до Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова (https://cutt.ly/FtC24tq0). Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми: <pre> graph TD A[Вивчення навчальної дисципліни] --> B[100 балів] B --> C[Очна денна, вечірня форма навчання] B --> D[Заочна дистанційна форма навчання] C --> E[до 10 балів – за результатами навчання під час лекцій] E --> F[до 30 балів – за результатами навчання під час семінарських практичних, лабораторних занять] F --> G[до 20 балів – за результатами самостійної роботи] D --> H[до 5 балів – за результатами навчання під час лекцій] H --> I[до 25 балів – за результатами навчання під час семінарських практичних, лабораторних занять] I --> J[до 30 балів – за результатами самостійної роботи] G --> K[до 40 балів – за результатами складання семестрового контролю] J --> K </pre> Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться у формі усного заліку. У випадку необхідності проведення екзамену онлайн, він проводиться у формі тестування із застосуванням комп'ютерних технологій в режимі реального часу.

	До семестрового контролю допускаються здобувачі освіти, які до дати завершення теоретичного навчання у відповідному семестрі накопичили за поточний контроль не менше 36 балів. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни обчислюється шляхом додавання набраних здобувачем вищої освіти балів з поточного та семестрового контролю. За умови, якщо здобувач вищої освіти накопичив за поточний контроль 20-35 балів він допускається до складання екзамену створений деканом факультету комісії. Якщо здобувач вищої освіти до дати завершення теоретичного навчання у відповідному семестрі накопичив за поточний контроль менше 20 балів, йому у відомості виставляється підсумкова оцінка «F» і такий здобувач має право на повторне вивчення відповідної навчальної дисципліни.
Можливість визнання результатів неформальної освіти	Результати неформальної освіти здобувача (участь у вебінарах, курсах, круглих столах, інших заходах за тематикою пов'язаною із вивченням навчальної дисципліни) можуть бути визнані у порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (https://cutt.ly/Ee8mmyUb). Результати неформальної освіти здобувача можуть бути визнані шляхом повного або часткового зарахування балів за самостійну роботу.
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету (https://surl.li/eqbtoy) Кодекс академічної доброчесності Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова (https://cutt.ly/5rMH6Rjj). Положення про систему запобігання академічному плагіату в академічних та наукових текстах у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (https://cutt.ly/8rMH7UJZ)
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова (https://surl.li/xddcxm). Процедура звернення з апеляцією на результати підсумкового контролю передбачена п. 3.8.8 Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова (https://cutt.ly/FtC24tq0).
Зворотній зв'язок	1. Під час аудиторних занять, консультацій. 2. За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті. 3. На електронну пошту BriginetsO@meta.ua o_bryhinets@univer.km.ua

РОЗРОБНИК

професор конституційного, адміністративного та фінансового права, доктор юридичних наук, професор **Олександр БРИГІНЕЦЬ**

СХВАЛЕНО

рішення конституційного, адміністративного та фінансового права від 17 червня 2026 року, протокол № 13.

**Завідувач кафедри
конституційного, адміністративного
та фінансового права**

Олена ГАЛУС

**Погоджено
Гарант освітньої програми**

Сергій КРУШИНСЬКИЙ